

Marta Dziubińska

Naucz się mówić – audio i video nagrania w nauczaniu języka obcego

Nieustannie rozwijająca się technologia komputerowa i informacyjna stwarza coraz to nowe możliwości usprawnienia i udoskonalenia procesu dydaktycznego – to truizm. Wielu nauczycieli i uczniów wykorzystuje komputer i nowoczesne narzędzia komunikacji w procesie nauczania i uczenia się. Zdaje się jednak, że większość działań podejmowanych przez edukatorów i uczniów polega na wymianie komunikatów tekstowych i pracy z tekstem. Istnieje wielki potencjał – dopiero odkrywany – w technologii audio i video dostępnej online. Tzw. podkasty (pliki audio udostępniane w Internecie) i videokasty (pliki video online) stanowią ogromny zasób, który z powodzeniem może stanowić uzupełnienie zajęć i lekcji prowadzonych w tradycyjnym środowisku szkolnym, samokształcenia i edukacji zdalnej. Powinny one stać się także nieodzownym elementem nowoczesnie prowadzonych kursów języków obcych.

Jakkolwiek materiały audio i video nie są niczym nowym w glottodydaktyce, to należy wyraźnie podkreślić, że podkasty i videokasty są narzędziami, które doskonale i w sposób zupełnie naturalny pozwalają integrować aspekty czysto językowe, kulturowe i społeczne w procesie uczenia i nauczania języka. Są to materiały autentyczne, precyzyjnie dobrane pod względem tematycznym i formalnym i adekwatne do wykorzystania w czasie lekcji językowej, ale także przeznaczone do nauki samodzielnej; łatwo dostępne i tanie, możliwe do wielokrotnego odtwarzania przy wykorzystaniu zwykłego komputera, odtwarzacza mp3 lub nawet telefonu komórkowego. Ich ilość i różnorodność jest naprawdę oszałamiająca – liczba dostępnych zasobów tego typu w Internecie w języku angielskim jest niezmiernie duża. Inną ważną zaletą tego typu zasobów jest ich aktualność i powiązanie z bieżącymi wydarzeniami oraz rzeczywistością znaną uczniowi – serwisy informacyjne (np. BBC, CNN) przygotowują i udostępniają niektóre ze swoich bieżących materiałów informacyjnych w postaci podkastów i videokastów, których wartość edukacyjna jest nie do przecenienia. Istnieją także specjalne serwisy edukacyjne online, które oferują zestawy materiałów dydaktycznych wraz z plikami audio i video (Free Language, download-esl, EngVid, Business English Pod i wiele innych) udostępnianymi po zarejestrowaniu lub bez, zwykle za darmo. Jest to bogactwo, z którego każdy nauczyciel języka powinien czerpać pełnymi garściami.

Z punktu widzenia ucznia natomiast należy podkreślić pewne konkretne aspekty wpływające na efektywność nauki związane z wykorzystaniem podkastów i videokastów:

1. Uczeń lubi słuchać nagrań i oglądać filmy i klipy wideo na lekcji.
2. Uczeń chętnie sięgnie po materiał pochodzący z serwisów, które przede wszystkim kojarzą mu się z zabawą i rozrywką (np. Youtube).
3. Uczeń chętnie słucha i analizuje dialogi autentyczne np. swoich obcojęzycznych rówieśników.
4. Uczeń chętnie wysłucha opinii innych nauczycieli i/lub ekspertów z dziedziny, którą się interesuje i znanych ludzi, których szanuje (celebryci, politycy, biznesmeni, światowej sławy naukowcy...).
5. Motywacja ucznia rośnie i jest on w stanie docenić możliwość wykorzystywania autentycznych ciekawych materiałów podanych w nietypowej formie.
6. Uczeń rozwija umiejętności rozumienia ze słuchu, mówienia i doskonali poprawność wymowy, a także jest w stanie rozpoznać różnorodność akcentów i stylów wypowiedzi natywnych użytkowników języka obcego.
7. Uczeń uczy się nowych zastosowań dla urządzeń elektronicznych, które wcześniej służyły mu jedynie do zabawy i rozrywki – odtwarzacze plików audio, telefony komórkowe, komputer mogą być dobrowolnie przez niego wykorzystywane do odsłuchu i oglądania materiałów o charakterze edukacyjnym.

Należy zwrócić uwagę także na fakt, że sami uczniowie i nauczyciele mogą stać się autorami i producentami video- i podcastów. Przy minimum koniecznych przygotowań i prób dydaktyk może łatwo nagrać instrukcje i polecenia dla swoich uczniów – wystarczy kamera internetowa lub telefon komórkowy z opcją nagrywania – i opublikować je na stronie WWW lub platformie e-learningowej szkoły. W ten sposób jest on w stanie przekazać precyzyjne informacje, polecenia, instrukcje większej liczbie uczniów; a ci z kolei mogą wysłuchać i obejrzeć je wielokrotnie, kiedy tylko znajdą na to czas i ochotę. W ten sposób oprócz koniecznego w nauce języka kontaktu twarzą-w-twarz z nauczycielem, uczeń zyskuje dodatkowy szeroki kanał komunikacji, który może znacząco polepszyć osiągnięcia przez niego efekty i usprawnić naukę.

Podobnie od ucznia (często lepiej zaznajomionego z możliwościami technologii informacyjnej i dostępnych urządzeń elektronicznych) możemy wymagać przygotowania pracy domowej w formie nagranego pliku audio lub video. Dla wielu na początku takie zadanie będzie pewnie stanowiło wyzwanie, z dużym prawdopodobieństwem jednak należy oczekiwać rosnącego entuzjazmu zarówno ze strony ucznia jak i dydaktyka. Nagrane

wypowiedzi, dialogi, prezentacje zyskują walor autentyczności, są bardziej naturalne, pozwalają ćwiczyć i sprawdzić kilka sprawności językowych jednocześnie, są łatwiejsze w sprawdzaniu, a ocena może być bardziej obiektywna. Dodatkową wartość stanowi także sposobność opanowania lęku przed kamerą i nagrywaniem a następnie oglądaniem siebie; możliwość uzyskania wglądu we własne mocne strony i braki wymagające uzupełnienia, uzyskanie większej świadomości i samokontroli nad artykułowanymi komunikatami oraz możliwość doskonalenia strategii nauczania i uczenia się, które dzieje się jak gdyby przy okazji zabawy (jak twierdzą sami uczniowie).